

Tank met burgers en militairen van het 10e regiment Dragonders te Emmen. 11 april '45. [Oorlogsbronnen.nl | Beeldbank WO2 | OVCG]

WO2-BRONNEN VINDEN EN GEBRUIKEN? GA NAAR DE OORLOG DICHTBIJ!

Netwerkdag Oorlogsbronnen

Dinsdag 10 november 2020 | 11 - 17 uur

Online via: bit.ly/netwerkdag2020livestream

Honderden lokale, regionale, nationale en internationale gebeurtenissen - waar duizenden mensen op verschillende manieren bij betrokken zijn - vormen samen de Tweede Wereldoorlog. Hoe kun je in de enorme hoeveelheid beschikbare bronnen en data over deze periode, de informatie vinden waar jij naar opzoek bent?

De nieuwe personenportal Oorlogslevens.nl en de vernieuwde collectieportal Oorlogsbronnen.nl bundelen bronnen digitaal op de Wie-Wat-Waar-Wanneer. Zo kan iedereen uit een grote hoeveelheid bronnen, altijd dát stukje WO2-geschiedenis vinden waar iemand naar op zoek is. Vind jouw oorlogsgeschiedenis via de online startpunten voor elk WO2-onderzoek. Netwerk Oorlogsbronnen haalt de oorlog voor iedereen dichtbij.

Livestream via: bit.ly/netwerkdag2020livestream

U kunt gebruikmaken van de chatfunctie om vragen te stellen over de presentaties. Deze worden gedurende een sessie verzameld en - mits het er veel zijn een selectie - aan de spreker gesteld door dagvoorzitter Puck Huitsing. [Let op: hiervoor heeft u een Google-account nodig.]

**NETWERK
OORLOGS
BRONNEN**

www.oorlogsbronnen.nl
www.oorlogslevens.nl

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Dagvoorzitter
Fotograaf

Puck Huitsing
Maarten Nauw

1

11.00 - 12.30 Welkom Puck Huitsing | De oorlog dichtbij | Historic Bombing Runs

DE OORLOG DICHTBIJ: IEDER ZIJN EIGEN VERHAAL

Edwin Klijn | Netwerk Oorlogsbronnen

Door bronnen te koppelen aan personen, locaties en gebeurtenissen wordt het steeds beter mogelijk de sprong van 'kleine' geschiedenis - mijn buurt of mijn familie - naar 'grote' geschiedenis - tewerkstelling, vervolging, repressie, verzet, collaboratie - te maken. Edwin Klijn laat aan de hand van enkele voorbeelden uit de praktijk van Netwerk Oorlogsbronnen zien wat er mogelijk is en waar kansen liggen voor een meer op maat gesneden presentatie van het thema Tweede Wereldoorlog. En hij geeft ons een doorkijkje naar de nieuwe release 2020-2021 van oorlogsbronnen.nl.

HISTORIC BOMBING RUNS: THE MEMPHIS BELLE CASE

Annique Mossou | Bellingcat

In 1943 begon het United States War Department met het filmen van een documentaire genaamd "Memphis Belle: A Story of a Flying Fortress". De documentaire bevat zowel gevechtsbeelden van onderscheppingen van Duitse jagers als bombardementen op doelen. Dit roept de vraag op: toont de documentaire werkelijk een bombardement missie boven Wilhelmshaven?

2

12.30 - 13.00 Pauze
13.00 - 14.00

HOE JE MET OPEN DATA EN ARCHIEVEN EEN VERHAAL OVER DE VERKAUFSBÜCHER VERTELT

Jerry Vermanen | data- en onderzoeksjournalist Pointer

Jarenlang lag de Verkaufsbücher in de kelders van het Nationaal Archief. Deze reeks documenten beschrijft de onteigening en door-verkoop van Joods vastgoed tijdens de Tweede Wereldoorlog. En sinds kort zijn de ruim 7.000 transacties gedigitaliseerd en als open data aangeboden.

Datajournalist Jerry Vermanen heeft meerdere verhalen gemaakt over deze roofhandel. Dat heeft inmiddels geleid tot Kamervragen, moties in enkele gemeenten en een onderzoek van een half jaar door de gemeente Eindhoven naar het rechtsherstel. Maar er zijn nog steeds honderden onvertelde verhalen in de Verkaufsbücher. Jerry legt uit wat een goed startpunt is in het digitale bestand, welke archieven je kunt bezoeken voor meer aanwijzingen, en hoe je daar een goed verhaal van maakt.

3

14.00 - 14.30 Pauze
14.30 - 15.30

HET ONTWERPEN VAN ERVARING EN GEDRAG OP BASIS VAN GAMEPRINCIPES

Evert Hoogendoorn | strateeg & gamedesigner

Door de ongelooflijke technologische ontwikkelingen van de afgelopen decennia, is de manier waarop we met informatie omgaan snel veranderd. Dat leidt soms tot utopische verwachtingen waarin iedereen alles weet, en soms tot apocalyptische vergezichten waarin de wereld ten onder gaat aan infobesitas. Wat we zeker weten is dat deze verandering er is. Hoe we ermee om moeten gaan is minder duidelijk. De vraag waar Evert Hoogendoorn mee aan de slag gaat is: hoe krijgen we mensen zover dat ze op de juiste manier leren omgaan met deze overdaad aan bronnen. Hiervoor kijkt Evert goed naar de manier waarop we in games onze spelers leren en leiden in een vaak complexe en dynamische wereld.

4

15.30 - 16.00 Pauze

16.00 - 17.00 Lives of the First World War | WarLives.org (Oorlogslevens.nl)

CROWDSOURCING AND COLLABORATION: LIVES OF THE FIRST WORLD WAR

Charlotte Pearce | Imperial War Museum North

Lives of the First World War was an online centenary project run by Imperial War Museums from 2014 to 2019, to commemorate those who helped the British war effort in the First World War. The online database features 7.7 million individual stories and 3 million pieces of information added by members of the public. We collaborated with community groups, schools and academics to share their research, and held many public events to encourage participation.

WAR LIVES (OORLOGSLEVENS)

Lizzy Jongma | Netwerk Oorlogsbronnen

Netwerk Oorlogsbronnen bouwt samen met erfgoed- en herinneringsorganisaties aan één landelijke online zoekingang op informatie (primaire en secundaire bronnen) over personen uit de Tweede Wereldoorlog in het Koninkrijk der Nederlanden. De personenportal 'Oorlogslevens.nl' wordt steeds meer verrijkt met nieuw materiaal.

Tank met burgers en militairen van het 10e regiment Dragonders te Emmen. 11 april '45. [Oorlogsbronnen.nl | Beeldbank WO2 | OVCG]

WO2-BRONNEN VINDEN EN GEBRUIKEN? GA NAAR DE OORLOG DICHTBIJ!

Toelichting i.v.m. coronamaatregelen

Netwerk Oorlogsbronnen nodigt u uit voor de jaarlijkse netwerkdag op dinsdag 10 november. In dit bijzondere jaar ziet de netwerkdag er anders uit dan u gewend bent. In verband met de coronamaatregelen is een fysieke bijeenkomst niet mogelijk. Daarom verzorgen wij de netwerkdag online, via een livestream. Het samenzijn en het 'netwerken' moeten we daardoor helaas missen. Maar de presentaties hopen we online met net zoveel enthousiasme en interactie te kunnen geven als we dat fysiek doen.

- De sprekers houden hun presentatie op de locatie waar de netwerkdag oorspronkelijk zou plaatsvinden: de OBA in Amsterdam.
- Het hele programma is tussen 11 en 17 uur (met pauzes) via een livestream te volgen via: bit.ly/netwerkdag2020livestream.
- U kunt gebruikmaken van de chatfunctie om vragen te stellen over de presentaties. Deze worden gedurende een sessie verzameld en - mits het er veel zijn een selectie - aan de spreker gesteld door dagvoorzitter Puck Huitsing.
- Na afloop kunt u de netwerkdag terugkijken via dezelfde link als de livestream.

Tank met burgers en militairen van het 10e regiment Dragonders te Emmen. 11 april '45. [Oorlogsbronnen.nl | Beeldbank WO2 | OVCG]

SURMERS

Edwin Klijn

Historicus en sinds 2010 programmamanager van Netwerk Oorlogsbronnen.

Annique Mossou

Trainer en onderzoeker bij Bellingcat. Eerder maakte ze deel uit van een OSINT-team van de Nationale Politie, waar ze zich specialiseerde in online jihadistische propaganda. Bij Bellingcat concentreert ze zich op de wereld van mis- en desinformatie.

Jerry Vermanen

Jerry Vermanen werkt bij Pointer (KRO-NCRV) en had zijn eerste baan in datajournalistiek bij NU.nl. Met data-analyse, OSINT en oldschool journalistieke skills ontmaskerde hij zorgmiljonairs, zocht hij uit waar Nederlandse wapens na doorverkoop terecht komen en corrigeerde hij agenten die te veel persoonsinformatie op internet publiceerden. Samen met Andrew Dasselaar heeft hij het Handboek Internetresearch & Datajournalistiek geschreven. [www.jerryvermanen.nl]

Evert Hoogendoorn

Evert Hoogendoorn is Strateeg, Gamedesigner, Onderwijs-ontwerper en Docent. Hij is ruim 20 jaar werkzaam binnen de game industrie en mede oprichter van de eerste gamedesignopleiding in Europa, aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. Bij de HKU is hij als programmaleider Ludodidactiek verbonden aan de HKU College. Met zijn team ontwikkelt hij innovatief onderwijs op basis van gameprincipes. De afgelopen 10 jaar was hij werkzaam als strateeg en gamedesigner bij IJsfontein. Daar was hij met name verantwoordelijk voor de serious games in het zorgdomein, maar werkte ook aan projecten voor musea, overheid en corporates. Door met de ogen van een docent en het instrumentarium van een gamedesigner interventies te ontwikkelen voor in de echte wereld, ontstaan er nieuwe oplossingen.

Tank met burgers en militairen van het 10e regiment Dragonders te Emmen. 11 april '45. [Oorlogsbronnen.nl | Beeldbank WO2 | OVCG]

SUMMERS

Charlotte Pearce

Charlotte Pearce (nee Czyzyk) was the manager for the Lives of the First World War project. She has worked at Imperial War Museums since 2003, in a variety of roles. Charlotte has a degree in Politics and Modern History as well as an MA in Art Gallery and Museum Studies. In her spare time she is a freelance tour guide of First and Second World War sites in Europe.

Lizzy Jongma

Lizzy Jongma is historicus en via Historische Informatiekunde aan de Universiteit van Leiden bij het digitaliseren van historische bronnen terecht gekomen. Ze begeleidde jaren als adviseur musea en archieven bij digitaliseringsprojecten. Als datamanager bij het Rijksmuseum werkte Lizzy aan innovatieve online publieksdiensten, zoals het beschikbaar stellen van beeldmateriaal als Open Data in hoge resolutie. Sinds 2016 is zij ICT-projectmanager voor Netwerk Oorlogsbronnen.

Livestream via: bit.ly/netwerkdag2020livestream

U kunt gebruikmaken van de chatfunctie om vragen te stellen over de presentaties. Deze worden gedurende een sessie verzameld en - mits het er veel zijn een selectie - aan de spreker gesteld door de dagvoorzitter. [Let op: hiervoor heeft u een Google-account nodig.]